

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Studeren in Europees Nederland

Informatie voor eindexamenleerlingen en
studenten woonachtig in Caribisch Nederland

Scan de QR-code
voor de online
informatie en animatie

Studiekeuze

In deze folder staat informatie die je kan helpen goed voorbereid aan je nieuwe studie te beginnen. Er staat in wat je moet doen voor je studiekeuze, inschrijving en geldzaken. Veel succes!

Oriënteer je goed

Ga je studeren aan een hogeschool of universiteit? Wordt het een *associate degree* of een *bachelor*? Of kies je voor een duale studie? Oriënteer je goed en bespreek je studiekeuze met je docenten, decaan, mentor, studieloopbaanbegeleider, vrienden, ouder(s) of verzorger(s). Bezoek open dagen (als je die mogelijkheid hebt), ga proefstuderen en stel vooral veel vragen, bijvoorbeeld aan studenten die al ervaring hebben met studeren in Europees Nederland. Kijk ook eens op de websites van hogescholen en universiteiten. Soms worden ook online activiteiten aangeboden.

Op studiekeuze123.nl kun je opleidingen met elkaar vergelijken en vind je tips en handige tools voor het maken van je studiekeuze. Ook staat er informatie over de inhoud van opleidingen, (online) open dagen, de tevredenheid van studenten en wat je met een opleiding kunt op de arbeidsmarkt.

Meer informatie over de verschillen tussen een *associate degree*, een *bachelor* en een *master* vind je op studiekeuze123.nl/ad-bachelor-of-master.

Op studiekeuze123.nl/ouders staan ook tips voor je ouder(s) of verzorger(s), zodat zij je kunnen helpen.

Er is ook een aparte pagina voor de aspirant-studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk: www.studiekeuze123.nl/studia-na-hulanda.

Check de toelatingseisen

Voor sommige opleidingen moet je een bepaald profiel of bepaalde vakken hebben. Die staan dan op de website van de universiteit of de hogeschool. Voor instromers uit het mbo gelden vaak ook andere eisen dan voor instromers uit het voortgezet onderwijs. Voor de hbo-opleiding tot leraar basisonderwijs (pabo) gelden extra landelijke eisen. Meer over hoe je je daar goed op kan voorbereiden en welke ondersteuning er mogelijk is, lees je op goedvoorbereidnaardepabo.nl.

Wil je weten waar je recht op hebt en wat je moet regelen als je gaat studeren? Kijk op rijksoverheid.nl/studeren voor een persoonlijk overzicht.

Kijk of er selectie-eisen zijn

Een opleiding als geneeskunde heeft vaak maar een beperkt aantal plaatsen (*numerus fixus*). Bij te veel aanmeldingen, vindt loting plaats of een andere vorm van selectie. Andere opleidingen selecteren vanwege beroepseisen of omdat je er bepaalde vaardigheden voor nodig hebt, zoals de kunstopleidingen.

De meest actuele selectie-eisen staan op de website van de opleiding. Een compleet overzicht is beschikbaar op studiekeuze123.nl/opleidingen. Op studiekeuze123.nl/selectie staat ook algemene informatie over selectie.

Caribisch deel van het Koninkrijk

De Nederlandse hogescholen en universiteiten moeten bij de selectie rekening houden met de situatie van aspirant student uit Caribisch deel van het Koninkrijk, bijvoorbeeld door de mogelijkheid te bieden op afstand aan de selectieprocedures deel te nemen. Neem hierover contact op met de betreffende opleiding.

Aanmelden

Meld je op tijd aan

Studiekeuze gemaakt? Meld je zo snel mogelijk aan via studielink.nl.

Voor het aanmelden via Studielink heb je een DigiD nodig, een digitaal identiteitsbewijs. In Europees Nederland kan iedereen dat regelen via www.digid.nl. Zolang je niet in Europees Nederland woont of hebt gewoond, heb je geen burgerservicenummer (BSN) en daarom kun je ook nog geen DigiD aanvragen.

Als je nog geen BSN en DigiD hebt kies je op www.studielink.nl voor de optie 'Studielink-account aanmaken zonder DigiD'. Je vooropleiding kan je handmatig toevoegen door aan te geven of je je diploma al behaald hebt of gaat behalen en in welk land. Ook Saba, Sint Eustatius en Bonaire zijn in de landenlijst apart te vinden.

Voor opleidingen met selectie (*numerus fixus*) moet je je uiterlijk op **15 januari 2024 (vóór 19.00 uur Caribische tijd)** hebben aangemeld.

De uiterste aanmelddata voor de overige opleidingen met selectie (zoals kunstopleidingen) staan op de website van de hogeschool of universiteit. Let goed op: de uiterste aanmelddatum voor deze opleidingen kan al **15 januari 2024** zijn.

Voor de overige opleidingen kun je je het best uiterlijk op **1 mei 2024 (vóór 18.00 uur Caribische tijd)** aanmelden.

Kijk voor meer informatie op [studiekeuze123/aanmelden-voor-1-mei](https://studiekeuze123.nl/aanmelden-voor-1-mei).

Doe een studiekeuzecheck

Heb je je op tijd aangemeld via Studielink? Dan heb je recht op een studiekeuzecheck, om te kijken of de opleiding bij je past. De studiekeuzecheck is voor sommige opleidingen verplicht.

De studiekeuzecheck is meestal een gesprek, een proefcollege met een toets of een vragenlijst. Daarna krijg je een terugkoppeling en een advies. Het advies is vrijblijvend als je je uiterlijk op 1 mei hebt aangemeld. Je kunt dus nog veranderen van opleiding, als je eerste aanmelding maar uiterlijk op 1 mei was. Als je in Caribisch Nederland woont, dan is de opleidingsinstelling verplicht jou de mogelijkheid te bieden om dit gesprek desgewenst op afstand, digitaal te voeren. Neem hiervoor contact op met de opleiding. Ben je niet tevreden over de studiekeuzecheck of het advies? Ga dan in gesprek bij de opleiding. Of neem contact op met studentenorganisaties LSVb en ISO.

Voor sommige opleidingen is de check verplicht. Opleidingen met selectie bieden geen studiekeuzecheck aan.

Lees alles over de studiekeuzecheck op studiekeuze123.nl/studiekeuzecheck.

Extra ondersteuning?

Caribische studenten kunnen in Europees Nederland bij de start van hun opleiding tegen problemen aanlopen. Dit zijn soms praktische knelpunten zoals het aanvragen van een Burgerservicenummer (BSN) of zorgverzekering, soms is het de taal en cultuur. Ook het vinden van woonruimte kan lastig zijn. Voor studenten uit Caribisch Nederland wordt daarom hulp of begeleiding bij de overstap naar Europees Nederland aangeboden, bijvoorbeeld door de overheid en/of door particuliere organisaties zoals Turan Goeloe. Soms moet je hiervoor betalen, soms is het gratis.

Via de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) kun je bijvoorbeeld een opstarttoelage aanvragen. Hiermee kun je ook gebruik maken van gratis begeleiding door de organisatie TuranGoeloe. Zie voor meer informatie hierover ook verderop de paragraaf Studiefinanciering en de website www.rijksdienstcn.com/opstarttoelage.

Om je goed voor te bereiden op de overstap is het belangrijk om advies te vragen aan de decaan van jouw school en te praten met vrienden en anderen die eerder in Europees Nederland een studie hebben gevolgd. Zij kunnen hun ervaringen met je delen en tips geven.

Hogescholen en universiteiten bieden ondersteuning bij slechthziendheid of een andere functiebeperking, dyslexie en psychische problemen, maar ook voor zorgtaken of topsport. De instellingen kijken graag met je naar een passende oplossing. Neem wel ruim voor de start van je studie contact op over je situatie.

Op hogeronderwijstoeankelijk.nl staat meer informatie.

Definitieve inschrijving

Je bent pas definitief ingeschreven als het volgende in orde is:

1. Je hebt je diploma gehaald, of de 21+toets met succes afgerond.
2. Je hebt de hogeschool of universiteit gemachtigd het collegegeld af te schrijven.
3. Je hebt aan eventuele overige voorwaarden voldaan.

Je krijgt hierover bericht via Studielink. Zorg ervoor dat je alles **vóór 1 september** hebt geregeld.

Geldzaken

Regel studiefinanciering

Vraag studiefinanciering aan op **duo.nl**. In het hbo en wetenschappelijk onderwijs heb je ook recht op studiefinanciering als je nog geen 18 jaar bent. Vraag je studiefinanciering op tijd aan. Het liefst minstens 8 weken voordat je er recht op hebt. Dan weet je zeker dat je niks misloopt.

De studiefinanciering bestaat uit verschillende onderdelen die je apart kunt aanvragen:

- basisbeurs
- aanvullende beurs
- studentenreisproduct
- rentedragende lening
- collegegeldkrediet (alleen voor hbo en universiteit)

Doe je een opleiding op niveau 1 of 2? Dan zijn je basisbeurs, studentenreisproduct en eventuele aanvullende beurs altijd een gift. De rentedragende lening moet je wel altijd terugbetalen, met rente.

Voor mbo niveau 3 & 4 en het hoger onderwijs zijn de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een prestatiebeurs. Als je binnen 10 jaar je diploma haalt, worden ze omgezet in een gift. Lukt dat niet, dan moet je wel alles terugbetalen, met rente. Een rentedragende lening en een collegegeldkrediet moet je altijd terugbetalen, met rente.

Tip: op duo.nl/meerdanlenen staat een handig overzicht van wat een studie kost, hoe andere studenten aan geld komen en hoeveel studiefinanciering je kunt krijgen.

De basisbeurs

De hoogte van de basisbeurs hangt af van je woonsituatie. Woon je straks met (een van) je ouders? Dan ben je thuiswonend. Woon je niet met je ouder(s)? Dan ben je uitwonend. De basisbeurs is hoger als je uitwonend bent.

Een aanvullende beurs

Bovenop de basisbeurs kun je misschien een aanvullende beurs krijgen. Vraag de aanvullende beurs altijd aan! Aanvragen hoeft maar één keer. DUO berekent daarna ieder jaar of je ervoor in aanmerking komt. De hoogte van de aanvullende beurs hangt af van het inkomen van je ouders. Ook wordt rekening gehouden met het aantal kinderen dat je ouders verzorgen en of je ouders een studieschuld terugbetalen.

Het studentenreisproduct

Met het studentenreisproduct reis je gratis of met korting door heel Nederland met al het openbaar vervoer. Je kunt kiezen voor een week- of een weekendabonnement.

Lenen en een collegegeldkrediet

Kom je financieel niet helemaal rond? Dan kun je extra lenen bij DUO. Het bedrag dat je leent, kan je iedere maand aanpassen. Over de lening loopt rente vanaf de maand nadat je de lening krijgt. Het rentepercentage wordt tijdens je studie jaarlijks vastgesteld en kan per jaar verschillen.

Als je leent, bouw je een studieschuld op. Die schuld moet je na je opleiding met rente terugbetalen in maandelijkse termijnen verdeeld over 35 jaar. Bij het terugbetalen van je studieschuld wordt rekening gehouden met je inkomen. In sommige gevallen moet je dit inkomen zelf doorgeven. Heb je geen of weinig inkomen, dan betaal je minder terug. Je kunt ook apart een lening aanvragen bij DUO om je collegegeld te betalen, het collegegeldkrediet. Ook dat moet je, met rente, na je opleiding terugbetalen.

Aanvragen zonder BSN en DigiD

Omdat je nog geen burgerservicenummer (BSN) hebt, kun je geen DigiD aanvragen en moet je de studiefinanciering aanvragen via een formulier.

Zodra je in Europees Nederland woont, moet je je inschrijven bij je gemeente en dan krijg je een BSN. Met dit BSN kun je een DigiD aanvragen en kun je zaken met betrekking tot de studiefinanciering in het vervolg online regelen via 'Mijn DUO'. Meer informatie en het formulier vind je op www.duo.nl/antillen.

Opstarttoelage via Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN)

Als je in Europees Nederland gaat studeren dan heb je te maken met extra kosten, zoals een vliegticket, de aanschaf van een fiets en van warme winterkleden. Daarom kun je eenmalig een bedrag ontvangen van RCN-Studiefinanciering om deze kosten te betalen. Dit wordt de opstarttoelage genoemd. Je kunt dan ook kiezen voor begeleiding in je eerste jaar; als je gebruik maakt van de opstarttoelage is die begeleiding gratis.

De opstarttoelage bestaat uit een prestatiebeurs en eventueel een lening. Meer informatie over de opstarttoelage vind je op www.rijksdienstcn.com/opstarttoelage.

Studiefinanciering Caribisch gebied

Ga je een opleiding volgen in Caribisch Nederland, Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Verenigde Staten, Canada of in de Caribische regio? Dan kun je Studiefinanciering BES krijgen via RCN-Studiefinanciering en dus niet bij DUO. Studiefinanciering BES bestaat uit een prestatiebeurs en eventueel een lening.

Als je binnen 10 jaar je diploma haalt bij de universiteit of hogeschool, dan hoef je de prestatiebeurs niet terug te betalen. Het gedeelte lening moet je altijd terugbetalen. Meer informatie over studiefinanciering BES vind je op www.rijksdienstcn.com/studiefinanciering.

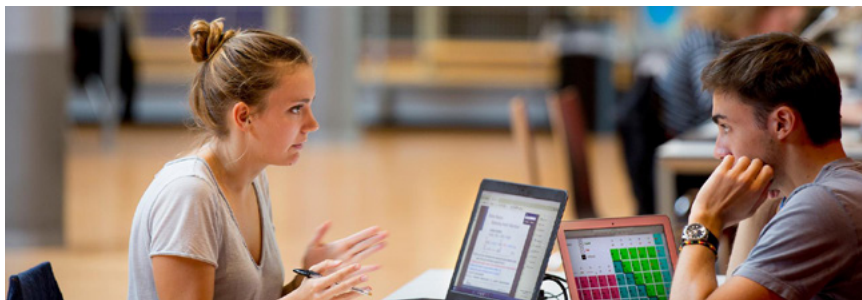
Verdere informatie

Op de website van DUO vind je ook een brochure over studiefinanciering, speciaal gemaakt voor studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk. Deze brochure is bovendien ook beschikbaar in het Papiaments en Engels.

DUO organiseert speciaal voor studenten en terugbetalers uit het Caribisch gebied verschillende webinars. Deze kun je vinden op duo.nl/antillen onder het kopje 'Webinars en rekenhulpen'

Uitschrijven uit bevolkingsadministratie vóór vertrek naar Nederland

Voordat je naar Europees Nederland vertrekt, moet je jezelf bij de bevolkingsadministratie (PIVA) van het eiland waar je woont uit laten schrijven. Dit doe je binnen tien dagen voor jouw vertrek bij de afdeling Burgerzaken/de Sensus office. Bij vestiging in Europees Nederland, schrijf je je daar vervolgens in. Voor meer informatie zie: <https://www.rvlg.nl/Informatieblad%20studenten%20Caribisch%20Nederland>

Planning

- Nu** ◆ Zoek informatie en doe mee aan de **(online) studie-keuzeactiviteiten** van hogeschool of universiteit, zoals open dagen, meeloopdagen, zomercursussen. Je hebt een **DigiD** nodig. Aanvragen duurt in ieder geval een week. Nu doen dus, om later niet in tijdnood te komen.
- Vanaf 1 okt. 2023** ◆ **Aanmelden via Studielink.**
- Uiterlijk 15 jan. 2024** ◆ Check de opleiding voor **aanmelding met numerus fixus**.
- 15 jan. - 1 mei 2024** ◆ Uiterste **aanmelddata voor overige opleidingen met selectie**. Kijk voor de zekerheid op de website van de hogeschool of universiteit voor de uiterste aanmelddatum.
- 15 april 2024** ◆ Als je je hebt aangemeld voor een opleiding met een beperkt aantal plaatsen (*numerus fixus*), krijg je een **rangnummer**. Als je een plek krijgt, moet je die binnen 2 weken accepteren.
- Uiterlijk 1 mei 2024** ◆ **Aanmelden voor alle overige opleidingen.**
- Tussen aanmelding en 31 aug. 2024** ◆ De hogeschool of universiteit biedt je een studiekeuze-check aan om te kijken of je de studie hebt gekozen die je wilt en die goed bij je past. Je kunt daarna nog wisselen van studie. Heb je een definitieve keuze gemaakt? Schrijf je dan in voor de opleiding. Je moet het volgende in orde hebben:
- Je hebt je diploma gehaald.
  - Je hebt je betaalgegevens doorgegeven in Studielink (krijg je bericht over).
  - Je voldoet aan eventuele andere verplichtingen waar de hogeschool of universiteit je over heeft geïnformeerd.
- Juni 2024** ◆ **Studiefinanciering aanvragen.**
- Eind juli/begin aug.** ◆ Gezamenlijk vertrek van de leerlingen die met begeleiding van TuranGoeloe naar Europees Nederland gaan voor een opleiding op mbo, hbo of wo niveau.
- Eind aug. 2024** ◆ **Introductie bij de hogeschool of universiteit**
- 1 september 2024** ◆ **Begin van je nieuwe studie!**